

Foreward: A Burial

Lời tựa: Một Đám Tang

前言：關於埋葬

Alvin Luong
梁超洪

一名僧人在西貢河上的一艘小鋁船上漂浮。烈日下，波光粼粼的水面之上，和尚與小船如幽靈一般，不見蹤影。僧人的船上有兩個容器，一個是綠色的長方壺，一個是圓形的竹編筐。在綠罐子滑的陶瓷表面上，刻著幾個中文字，仔細看是個人名。名字上方貼著一張郵票大小的肖像，經歷了幾十年的等待，這臉早已褪色。小船在江流中搖擺不定，和尚將左手伸進編織籃子里，抓起一個巴掌大小的白糯米團，粘在手上。

壺的頂部有一個開口，和尚把左手伸進開口，探入鍋里，直到整隻手都浸沒在乾燥冰涼的粉末中，神奇地，他竟然覺得自己從西貢濕熱的空氣中解脫了出來。壺其實是個瓮。和尚將手指和手掌握成拳頭，用召喚一般的手勢，將粉末壓入粘在手掌上的糯米中。和尚重複這個動作，將一個不知名的人拉回凡間。冰冷的骨灰，僧侶活生生的手，二者的碰觸散發出熱量，平衡彼此的溫度。

和尚的左右從骨灰盒中掏出一個東西，鬆開了拳頭，向世人展示了一團摻有骨灰的糯米團。這個球的表面沾著灰色粉末，米粒互相擠壓形成的空隙就像是點綴。沒來由地，和尚的右手抓起糯米團，朝西貢河的東南方向拋去。這顆米粒做成的球在空中飛過，打破了水面的張力，被河水或將要吃掉它的動物帶到更遠的地方。僧侶繼續這個儀式，直到所有骨灰都從骨灰盒中挖出。

僧人頭和脖子冒出密密麻麻的汗珠，看著就跟岸上的建築工人無異。此刻工人們正在建造一個巨大的閘門，以防止不斷上漲的西貢河漫出邊宜海峽。這位僧人一邊屏住呼吸，一邊觀察幾乎完工的水壩，心想，他剛剛釋放的靈魂還能回到萬佛寺嗎？那麼那麼多的先人在那裡度過了幾十年的輪迴，他們的靈魂能游過大門嗎？

我母親囑咐我把她和我父親的骨灰從多倫多帶到胡志明市，尤其得要安葬於華人區的萬佛寺。這座隱蔽而宏偉的佛寺是我祖祖輩輩安息的地方。據聯合國政府間氣候變化委員會2021年度報告所預測，2050年胡志明市的大部分地區都在水下，這是官方告知的未來。我問我的母親，萬一氣候暖化無法阻擋，我們又何去何從？母親說，如果先人被人遺忘，無人拜祭，萬佛寺的僧侶會釋放他們的骨灰。這些被遺忘的骨灰與糯米混合成球，扔進西貢河，沈入大海。如果萬佛寺被淹沒在水中，所有的骨灰都會去它們註定要去的

A monk is floating onboard a small aluminum boat on the Saigon River. Under the scorching sun and above the glittering water, the monk and the boat are as invisible as ghosts. Onboard the boat with the monk are two containers, a green rectangular pot and a round woven bamboo basket. The green pot features Chinese inscriptions glazed into one of its glossy ceramic faces that indicate a name. Taped above the name is a small postage stamp-sized portrait. After decades of waiting, the face of this name is discoloured and faded. As the boat sways in the current of the river, the monk reaches with his left hand into the woven basket to grab a palm-sized ball of white glutinous rice that sticks to his hand.

On the top of the pot is an opening into its interior where the monk places his left hand. His left hand enters the pot until the entire hand is submerged in cool and dry ashes, a strange reprieve from the hot and humid Saigon air. The pot is indeed an urn. Like a beckoning to come, the monk curls his fingers and palm into a fist and presses the ashes into the sticky rice that is stuck to his palm. The monk repeats this motion, pulling an unknown person back into the mortal world. The cold ashes equalize in temperature with the heat that emanates from the monk's living hand.

The monk takes his left hand out of the urn and releases his fist. He reveals to the world a ball of glutinous rice mixed with the ashes. The ball has a powdery gray surface that is punctuated by lacunas formed by rice granules pressed against each other. In a swift and decisive motion, the monk's right hand grabs the ball and throws it in the south east direction of the Saigon River. The ball flies through the air, breaks the surface tension of the water, and is carried further by the current of the river or by the animals that will eat it. The monk continues this ritual until all of the ashes are exhumed from the urn.

Beads of sweat form on the head and neck of the monk like one of the construction workers on the shore. The workers are building a massive gate to prevent the rising Saigon River from overflowing its tributary, the Bến Nghé Channel. While catching his breath, the monk observes the nearly complete Bến Nghé Sluice Gate and wonders how the spirit he just released will be able to return to the Chùa Vạn Phật temple in Chợ Lớn where spirits spend their first decades of their afterlife. Can spirits swim past the gate?

My mother told me that her ashes and my father's ashes should be brought from Toronto to the Chùa Vạn Phật temple in Chợ Lớn, also known as the Temple of Ten Thousand Buddhas in the Chinese quarters of Ho Chi Minh City. This hidden yet grand Buddhist temple is where the ashes of both my maternal and paternal family rest. I asked my mother what I should do in the event that major parts of Ho Chi Minh City are underwater, a reality by 2050 projected in the United Nations Intergovernmental Panel on Climate Change Report of 2021. My mother responded that monks at Chùa Vạn Phật release the ashes of people when they are no longer remembered and visited by their surviving family. These forgotten ashes are mixed with glutinous rice to form balls that are thrown into the Saigon River to disperse the ashes into the sea. If Chùa Vạn Phật were to be submerged in water then all of the ashes will go where they are destined to be.

Một nhà sư trôi trong một chiếc thuyền nhôm nhỏ trên sông Sài Gòn. Giữa cái nắng cháy bên trên và mặt nước lấp lánh bên dưới, nhà sư và chiếc thuyền trở nên tàng hình như bóng ma. Trên thuyền cùng với nhà sư là hai vật đựng đồ, một chiếc bình xanh hình vuông và một chiếc rổ đan tre hình tròn. Trên thân sứ bóng loáng của chiếc bình xanh, những ký tự tiếng Trung Quốc được tráng men vào bề mặt hình thành một cái tên. Được dán phía trên cái tên là một tấm hình chân dung cỡ nhỏ như một chiếc tem. Trải qua nhiều thế kỷ chờ đợi, hình nhân diện của cái tên này đã phai màu và mờ dần đi. Ngay lúc chiếc thuyền lắt lư theo dòng nước, nhà sư với cánh tay trái vào chiếc rổ đan và lấy ra một nắm xôi trắng dính chặt vào bàn tay.

Nhà sư đặt tay trái của mình lên trên chiếc bình nơi có một lỗ hờ mở vào bên trong. Tay ông tiến sâu vào cho đến khi cả bàn tay lặn ngụp dưới lớp tro mát và khô, một cảm giác giải thoát kỳ lạ giữa khí trời nóng và ẩm của Sài Gòn. Chiếc bình thật ra là một chiếc bình cốt. Như nghe thấy một tiếng gọi, nhà sư cuộn bàn tay lại thành nắm đấm và ghi chặt tro vào sát những nếp xôi vẫn còn dính sót lại trên tay. Nhà sư lặp lại động tác này, kéo một người lạ mặt trở lại cõi dương. Cái lạnh từ tro tàn cân bằng lửa nhiệt từ bàn tay của nhà sư.

Nhà sư rút tay ra khỏi chiếc bình cốt và mở nắm tay ra. Ông cho cả thế giới thấy một viên xôi trộn lẫn với tro cốt. Xung quanh bề mặt đầy bột xám của viên xôi, các vết lõm được hình thành bởi các hạt nếp bị ép sát vào nhau. Với một động tác dứt khoát, nhà sư dùng tay phải nắm lấy viên xôi và ném theo hướng đông nam của sông Sài Gòn. Viên xôi bay xuyên không khí, phá vỡ sức cản của mặt nước, và chảy theo dòng nước hoặc được đưa đi xa bởi các loài động vật sẽ ăn nó. Nhà sư tiếp tục nghi thức này cho đến khi toàn bộ tro cốt đã rời khỏi chiếc bình.

Những hạt mồ hôi tụ lại trên đầu và cổ của nhà sư giống như trên những công nhân xây dựng trên bờ sông. Họ đang xây một chiếc cổng lớn nhằm ngăn sông Sài Gòn tràn vào dòng phụ lưu là kênh Bến Nghé. Trong lúc thở lấy hơi, nhà sư quan sát cổng đập Bến Nghé đang gần hoàn thành và tự hỏi bằng cách nào linh hồn ông ấy vừa giải thoát sẽ có thể trở về chùa Vạn Phật ở Chợ Lớn, nơi mà linh hồn đã ở trong nhiều thập kỷ ở hậu kiếp. Linh hồn có thể bơi qua chiếc cổng được không?

Mẹ tôi có bảo với tôi là tro cốt của mẹ và ba sau này phải đem từ Toronto về để ở chùa Vạn Phật tại Chợ Lớn trong khu phố người Hoa tại Thành phố Hồ Chí Minh. Tuy nằm khuất giữa lòng khu phố, ngôi chùa rộng lớn này là nơi tro cốt của cả gia đình nội, ngoại của tôi yên nghỉ. Tôi hỏi mẹ phải làm thế nào nếu như phần lớn của Thành phố Hồ Chí Minh sau này ngập sâu dưới nước, một thực tế đến năm 2050 được dự báo trong Báo cáo Liên Chính phủ về Biến đổi Khí hậu năm 2021 của Liên Hợp Quốc. Mẹ trả lời là các nhà sư tại chùa Vạn Phật giải phóng tro cốt của những người không còn được thăm viếng và đã bị gia đình của mình quên mất. Tro cốt của họ được trộn vào xôi thành viên và thả vào sông Sài Gòn để cho tro tan vào biển. Nếu chùa Vạn Phật có chìm xuống nước thật, thì các tro cốt trước sau cũng sẽ về nơi đã định sẵn thôi.

